

" On Bull Shit "

درباره حرف مفت

Harry G. Frank Furt

الهه هاشمی حائری

نسخه

سرشناسه: فرانکفورت، هری جی، ۱۹۲۹. Frankfurt, Harry G.
عنوان و نام پدیدآور: خدرباره حرف مفت / هری جی فرانکفورت، ترجمه الهه
هاشمی حائری.

مشخصات نشر: تهران: علم، ۱۳۸۹.

مشخصات ظاهری: ۶۴ ص.

شابک: ۹۷۸-۹۶۴-۲۲۴-۲۴۲-۹

وضعیت فهرست نویسی: فیا

یادداشت: عنوان اصلی: On bullshit, 2005

موضوع: راستگویی و دروغگویی

شناسه افزوده: هاشمی حائری، الهه، مترجم

وده بندی کنگره: ۱۳۸۹ ۴۵۴ ف / ۱۴۲۱ BJ

رده بندی دیویی: ۱۷۷ / ۳

شماره کتابشناسی ملی: ۲۱۴۴۰۹۳

تعلی

درباره حرف مفت "On Bull Shit"

Harry G. Frank Furt

مترجم: الهه هاشمی حائری

چاپ اول: ۱۳۹۰

لینوگرافی: اردلان

چاپ و صحافی: رامین

تیراژ: ۱۶۵۰ نسخه

مرکز پخش: انتشارات علمی - خیابان انقلاب - مقابل دانشگاه تهران

شماره: ۱۲۲۴ تلفن: ۶۶۴۶۵۹۷۰-۶۶۴۶۰۶۶۷

حق چاپ برای ناشر محفوظ است

شابک: ۹۷۸-۹۶۴-۲۲۴-۲۴۲-۹

به نام خدا

حرف اول

هوایما بالاخره ما را در فرودگاه فرانکفورت بر زمین گذاشت و من به سوی محلی برای نشستن و کتاب خواندن یا مطالعه به راه افتادم هنوز فرودگاه آرام بود به ساعت نگاهی کردم و متوجه شدم سه ربع ساعت هم زودتر به فرانکفورت رسیدیم... گوشه‌ای نسبتاً دنج و آرام را که از قبل می‌شناختم دوباره همان‌گونه خلوت یافته باید هفت ساعت کمی بیشتر در انتظار پرواز بعدی‌ام در آن جا می‌نشستم. هفته پیش از پروازم به کتاب‌فروشی "بارنز^۱ و نوبل" رفتم و سه کتاب از یک فیلسوف اخلاقیات به نام "هری. جی. - فرانکفورت" را خریدم. فروشنده که دختر جوان و دانشجوی رشته فلسفه بود با لبخندی گفت این کتاب را همه دوست دارند ما هر روزه هر چه در این فروشگاه و انبار اینجا داریم می‌فروشیم و باز هم کم می‌آوریم! اشاره‌اش به کتاب کوچک "حرف^۲ مفت" پروفیسور^۳ فرانکفورت بود او گفت: «شما هم

1. Barnes & Noble

2. On Bull Shit

3. Frankfurt, Harry G.

آن را می خوانید و به همه توصیه می کنید تا آن را بخوانند...
 به خانه برگشتم و مطالعه کتاب را آغاز نمودم... خانه که شلوغ شد
 و همه برای شام خوردن جمع شدیم طبعاً تلویزیون را هم روشن
 کردند که اخبار روز را ببینند و بشنوند. مبحث انتخابات ۲۰۰۸ در
 امریکا داغ داغ بود... در میان حرف های سیاسی روز حرف های
 بی معنا و پوچ و به قول پرفسور "فرانکفورت" "حرف مفت" هم بسیار
 بود... و بعد نطقی از جورج بوش پخش شد... سراسر "حرف مفت" با
 خود گفتم: «پرفسور فرانکفورت حق دارد»... فرودگاه شلوغ می شد و
 هیاهو بسیار... خانجی یا نوزادی در آغوش در صندلی روبروی من
 نشست تلفن همراهش را از کیفش درآورد و چون به انگلیسی حرف
 می زد طبعاً می شنیدم... ناآرامی نوزادش مرا هم کلافه کرده بود به
 حدی که با ملایمت به مادرش گفتم: خانم ببخشید شما باید... باید به
 نوزادتان برسید... حرف هایی را که ناخواسته شنیده بودم همه در
 چارچوب حرف هایی پوچ و بالاخره حرف مفت بود! باز هم به یاد
 این پرفسور اخلاقیات افتادم و کتاب کوچکش درباره "حرف مفت"
 چه نگاه تیز و ژرفی به مسایل روزمره جوامع از دید فلسفی دارد... اگر
 ما قبول کنیم که زبان مهمترین ابزار در دسترس بشر برای مُفاهمه
 است و باز هم اگر قبول کنیم که ما همه تفکرات، اندیشه ها و رویاها و
 آرزوهای خود را در قالب کلمات و جملات بیان کرده و به دیگران
 منتقل می سازیم پس می توان گفت اغلب ولی نه همیشه از گفته های
 هر فرد و یا از سخنانش می توان به ژرفای هستی او پی برد. برای
 همین است که در سراسر جهان "زبان شناسی" و علم آن برای

متفکران از اهمیت بالایی برخوردار است و درست به همین دلیل است که یک استاد ممتاز فلسفه از اینکه انسان‌ها امروزه زبان را به "حرف مفت" زدن آلوده می‌کنند برآشفته است. خانمی که روبرویم نشسته بود بیش از ساعتی با تلفن همراهش حرف زد، به راستی ما انسان‌ها تا پیش از پیشرفت تکنولوژی و تلفن همراه چه می‌کردیم؟ آیا اگر قبول کنیم که در گذشته‌ها و پیش از گسترش ارتباطات سریع و آنی ما کمتر در بند "حرف مفت" گرفتار می‌شدیم سخن به گزاف گفته‌ایم؟ البته محاسن ارتباطات سریع به جای خود ولی معایبی هم دارد و این حرفی است که "پروفسور فرانکفورت" در یک سخنرانی بیش از دو دهه پیش از تغییر و تحولات سریع در امر ارتباطات در "دانشگاه ییل"^۱ ایراد کرد و در آن زمان چندان هیاهویی به وجود نیاورد ولی زمانی که ناشری در سال ۲۰۰۵ آن را به صورت کتابی کوچک درآورد توجه همه را جلب کرد و مدت‌ها در لیست پرفروش‌ترین کتاب‌ها جای گرفت!

تعجب نکنید ما خود می‌دانیم که هر روزه چقدر از اوقاتمان برای شنیدن حرف مفت اجباراً و یا اختیاریاً تلف می‌شود و حتی در فرودگاه هم که در انتظاریم فردی روبروی شما می‌نشیند و ممکن است ساعت‌ها حرف بزند! این حرف‌ها، چیزی جز "حرف مفت" نیست زیرا اندیشه‌ها، رؤیاها و آرزوهای او را نمی‌رساند و این را از شنیدن کلمات و جملات فرد سخنگو می‌توان درک کرد پس ما مهمترین ابزار مفاهیم را امروزه به خطا مصرف می‌کنیم چون از راه

شنیدن "حرف مفت" نمی‌توان به ژرفای هستی شخص گوینده پی برد! آن هم در مکالمه با تلفن همراه! پس من اجباراً به ساعتی حرف مفت گوش دادم ترجمهٔ کتاب "پروفسور فرانکفورت" را در فرودگاه فرانکفورت تمام کردم و به تهران که رسیدم چند روزی بعد به سایت دانشگاه پرنستون مراجعه کردم و دیدم که به پانزده زبان ترجمه شده است. این کتاب کوچک به زبان‌های لهستانی (Polish) نروژی (Norwegian) چینی (Chinese) روسی (Russian) فرانسه (French) سوئدی (Swedish) هلندی (Dutch) آلمانی (German) اسپانیایی (Spanish) ایتالیایی (Italian) پرتغالی اروپایی (Portuguese) ژاپنی (Japanese) دانمارکی (Danish) عبری (Hebrew) فنلاندی (Finish) هم ترجمه شده است.

دید "فیلسوف فرانکفورت" نه تنها فیلسوفانه بلکه ملهم از مسایل روزمرهٔ اجتماعی است و طبعاً چون انسان متفکری است از ائتلاف وقت انسان‌ها در جوامع مختلف متاثر شده و این مطلب را "موضوع" یک سخنرانی قرار داده است که پس از گذشت یک دهه بیشتر به صورت کتاب کوچکی در صدر نام کتاب‌های پر فروش توجه نه تنها امریکائیان بلکه جهانیان را جلب کرد. حال باید پرسید چرا پس از گذشت نزدیک به دو دهه؟ پاسخ روشن است، گسترش سریع ارتباطات از هر قسم، تلفن همراه یا موبایل، اینترنت، نامه‌هایی که با پست‌های الکترونیکی هر روزه میلیون‌ها میلیون به اقصی نقاط در جهان فرستاده می‌شود، وبکم "Webcam" و یا دوربینی که از طریق ماهواره تصویر و صدا را برای تلویزیون‌های مختلف می‌فرستد و

بالاخره مهمترین، پس از اینترنت، تلویزیون‌های ۲۴ ساعته خبری و غیرخبری... برگزاری سخنرانی‌ها، سمینارها و جلسات متعددی که امروزه در جوامع جهانی برای هر موضوعی دایر می‌شود انسان‌ها را به درصدی از "حرف مفت‌زنی" وادار می‌سازد و من شخصاً فکر نمی‌کنم که این روند رو به کاهش باشد بلکه با برگزاری کنفرانس‌های خبری، هنری و غیره هر روزه بر حجم آن افزوده می‌شود و راه فرار از آن رانه تنها من نمی‌دانم بلکه شخصیتی چون پروفیسور "فرانکفورت" هم نمی‌داند!... ولی من از مطالعهٔ این کتاب لذت بُردم و امیدوارم که شما هم از آن لذت ببرید...

فرودگاه فرانکفورت - آلمان

ژانویه ۲۰۰۹

الهه هاشمی حائری

کتاب «حرف مفت» نوشته پروفیسور ہری جی. فرانکفورت یکی از استادان بہ نام فلسفہ اخلاقیات در دانشگاه پرینستون امریکا است. پروفیسور «فرانکفورت» مدعی است کہ در جامعہ امریکا حرف «بی ربط» زدن بسیار متداول شدہ و در این زمینہ یک سخنرانی ایراد می کند کہ سال ہا بعد بسیار مورد توجہ دانشگاہیان قرار می گیرد و دانشگاه پرینستون ہم اقدام بہ چاپ آن می کند. این کتاب در امریکا با فروش چشم گیری روبرو شد. بدیہی است کہ نویسندہ راجع بہ جامعہ امریکا چنین اثری را بہ رشتہ تحریر در آورده و چون در آغاز فقط در قالب یک سخنرانی بودہ است، امیدی بہ موفقیت آن نداشتہ... در جامعہ امریکا و بہ خصوص جوامع کوچک تر در ارتباط با عرضہ کالاہای گوناگون این سخنرانی واقعاً «بہ جا» و مثبت بودہ است. در ہر حال این سخنرانی «مختص» جامعہ امریکا است و شاید در جوامع دیگر چندان محلی از اعراب نداشتہ باشد...

والسلام

اللہ ہاشمی حائری